

FIȘA DISCIPLINEI

LMJ1243 Introducere în lingvistica cognitivă: teoria metaforei conceptuale

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Babeș-Bolyain yliopisto
1.2. Facultatea	Humanistinen tiedekunta
1.3. Departamentul	Unkarilainen kirjallisuus
1.4. Domeniul de studii	Filologia
1.5. Ciclul de studii	Maisteritason opinnot
1.6. Programul de studii / Calificarea	Studii de lingvistică și literatură finlandeză/Finnish linguistic and literary studies/Suomen kieli ja kirjallisuudentutkimus/ Master în filologie
1.7. Forma de învățământ	täysipäiväinen

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Kognitiivisen kielentutkimuksen perusteet: kognitiivinen metaforateoria				Codul disciplinei	LMJ1243
2.2. Titularul activităților de curs			nenominalizat				
2.3. Titularul activităților de seminar			nenominalizat				
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	pakollinen

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					48
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					50
Tutoriat (consiliere profesională)					14
Examinări					4
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				126	
3.8. Total ore pe semestru				182	
3.9. Numărul de credite				7	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
--------------------	--

4.2. de competențe	Maisteritason opintoihin vaadittava suomen kielen taitotas.
--------------------	---

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Luento-/ seminaarisali. Laptop, valokopioita, kirjoja.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Luento-/ seminaarisali. Laptop, valokopioita, kirjoja.

6. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/sențiale	C1: Interacționează profesional în mediile de cercetare și profesionale, C2: Aplică metode științifice, C3: Aplică principiile eticii și integrității științifice în activitățile de cercetare, C4: Asigură managementul de proiect, C5: Comunică constatări științifice, C6: Desfășoară activități de cercetare la nivel interdisciplinar, C7: Dezvoltă rețele profesionale cu cercetători, C8: Diseminează rezultatele în rândul comunității științifice, C9: Dă dovadă de expertiză disciplinară, C10: Efectuează cercetare științifică, C11: Evaluează activități de cercetare, C12: Gestionează cunoștințele în vederea unui impact strategic, C13: Gestionează date în domeniul cercetării, C14: Gestionează dezvoltarea profesională personală, C15: Gestionează drepturi de proprietate intelectuală.
Competențe transversale	CT1: Lucrează în echipe, CT2: Apreciază diversitatea expresiilor culturale și artistice, CT3: Evaluează în mod critic informațiile și sursele acestora, CT4: Dă dovadă de competență interculturală, CT5: Aplică cunoștințe în domeniul științelor sociale și umaniste, CT6: Gândește analitic.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Luennolla ja seminaareilla käsitellään kognitiivisen kielentutkimuksen perusteet. Syventyminen käsiteellisen metaforan teorian käsitteisiin ja niiden käyttöön. Opiskelijat tutkivat, miten metaforat muokkaavat abstraktien käsitteiden ymmärtämistä.
7.2 Obiectivele specifice	Kurssin tavoitteena on käsitellä ja oppia suomen kielen idiomattiset ilmaukset ja metaforat Seminaareilla keskitytään korpustutkimukseen. Opiskelijoiden tehtävänä on analysoida tekstejä ja ilmauksia sekä kotona että luokassa.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Luentojen aiheiden esittäminen. Johdatus kognitiiviseen kielitieteeseen (kognitiiviseen kielitieteen historiallinen tausta, kielen ja ajattelun suhde)	Esitelmä, keskustelu	Ei ole.

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

2-3. Johdatus käsitteelliseen metaforateoriaan (CMT). Yleiskatsaus käsitteelliseen metaforateoriaan (Lakoff & Johnson, 1980). Ero kielimetaforien ja käsitteellisten metaforien välillä. Lähdealue, kodhealue.	Luento. Keskustelu.	
4-5. Korpustutkimus, kvalitatiivinen ja kvantitatiivinen tutkimus, leksikaalista- ja korpustähestymistapaa.	Esitelmä, keskustelu	
6. Metaforien rooli ajattelussa ja kulttuurissa. Metaforan tärkeys politiikassa, mediassa.	Esitelmä, keskustelu	
7. Käsitteellisen metaforateorian tapaustutkimukset: ajan metaforat.	Esitelmä, keskustelu	
8. Käsitteellisen metaforateorian tapaustutkimukset: ajan metaforat, liikkuva aika. AIKA ON LIIKKUVA OBJEKTI, AIKA ON MUUTTAJA. Metaforien vertailu.	Esitelmä, keskustelu	https://finnugor.arts.unideb.hu/fud/fud23/06_huumo.pdf
9-10. Käsitteellisen metaforateorian tapaustutkimukset: vihametaforat. viha on kuumaa nestettä säiliössä tai viha on vaarallinen eläin. Metaforien vertailu. Selvitetään, millaisia vihametaphoria suomen kielessä on ja millä tavalla ne mahdollisesti ovat erityislaatuista.	Esitelmä, keskustelu	
11. Suomalaisia idiomaattisia ilmauksia ja niiden metafoorinen tausta.	Esitelmä, keskustelu	https://suomenkielenopinnot.wordpress.com/tutki-kielta/8-lk-2018/vertauksia-ia-metaphoria/
12. Surun metaforat.	Esitelmä, keskustelu	https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/102828/1517501475.pdf?sequence=
13 Metaforan toiset lajit: visuaalinen metafora Suomessa.	Luento. Keskustelu.	
14. Keskeisten teorioiden kertaus. Harjoitustentti.	Luento. Keskustelu.	
<p>Kirjallisuus</p> <p>Harvilahti, Kalliokoski, Nikanne, Onikki (eds). <i>Metafora: ikkuna kieleen, mieleen ja kulttuuriin</i> (2002). Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki.</p> <p>Kövecses, Zoltán (2002). <i>Metaphor: a practical introduction</i>. New York: Oxford University Press.</p> <p>Lakoff, George and Mark Johnson (1980). <i>Metaphors we live by</i>. London: the University of Chicago Press.</p> <p>Johnson, M. (1987). <i>The Body in the Mind: The Bodily Basis of Meaning, Imagination, and Reason</i>. University of Chicago Press.</p>		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Johdatus metaforatutkimuksen ja kognitiivisen kielitieteen. Tutkimusaiheiden valinta.	Luento. Keskustelu	https://kirjoittaminen.fi/metafora-eli-kielikuva/
2.–5. Tutkimusprojektien esittely, korpustutkimuksia. Kerätään metaforisia ilmauksia suomen nykykielen sanakirjoista esim. <i>Kielitoimiston sanakirjasta</i> ja korpuksesta (Kielipankki)		https://houseoftruth.education/fi/opotus/kaiken-ja-ei-minkaan-teoria/esimerkkeja-tarkeista-metaphorista
6.–9. Tutkimusprojektien esittely korpustutkimuksia, keskustelu. Kerätään metaforisia ilmauksia suomen nykykielen sanakirjoista esim. <i>Kielitoimiston sanakirjasta</i> ja korpuksesta (Kielipankki)	Projektien esittelyn seuraaminen, ryhmäharjoituksia, keskustelu.	
10.–14. Tutkimusprojektien esittely korpustutkimuksia, keskustelu.	Projektien esittelyn seuraaminen, ryhmäharjoituksia, keskustelu.	

Kirjallisuus

Semino, Elena and Zsófia Demjén (eds). *The Routledge Handbook of Metaphor and Language*. (2017), Routledge.

Máthé, Zsuzsa. *What Does Time Do? The Spatialization and the Transience of Time in English, Finnish and Hungarian (Cum conceptualizăm timpul? Spațializarea și tranziția timpului în engleză, finlandeză și maghiară)*. 2023, Societatea Muzeului Ardelean, Cluj-Napoca.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Kurssin sisältö on suunniteltu muiden yliopistojen opetussuunnitelmien ja lähdeluettelojen mukaisesti (Budapest, Debrecen și Szeged, Oulu).

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs		tentti	50%
10.5 Seminar/laborator	esitelmä valittavasta seminaari aiheesta Vähintään 80% läsnäolo	esitelmä valittavasta seminaari aiheesta	50%
10.6 Standard minim de performanță			
a. Kurssien aikana käytettyjen termien ja niihin liittyvien teorioiden tunteminen. b. Luennoilla ja seminaareilla käsiteltyjen aiheiden tunteminen. c. Taito pitää suomenkielinen esitelmä vapaasti valittavasta seminaari aiheesta.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

 Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă								
4 EDUCAȚIE DE CALITATE	5 EGALITATE DE GEN	10 INEQUALITĂȚI REDUSE						

Data completării:
15.01.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

Data avizării în departament:
30.01.2025

Semnătura directorului de departament

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului